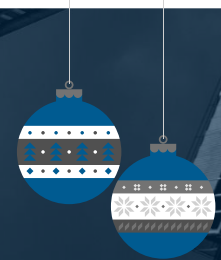
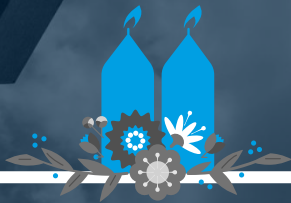

#mps | Skyforum | 05-24

28. november 2024

Generell informasjon for møtet

Helene Stunes, førstekonsulent MPS

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- CIPS
- Pause
- FinOps
- Cloud R&A
- CyberX

Agenda

- **Markedsplassen for skytjenester**
- MPS Juridisk
- CIPS
- Pause
- FinOps
- Cloud R&A
- CyberX

Markedsplassen for skytjenester

Sverre Stoltz, programdirektør

STATUS

○ Programmet

○ MPS Juridisk

○ Infrastruktur

○ Finans

○ Kunstig intelligens

○ Sikkerhet/GDPR

○ Ekspertbistand

○ Teknisk

Ansvarlig PL

Nåværende aktivitet

Plan fremover

Sverre	<ul style="list-style-type: none">• Programledelse• Styringsgruppe• Tjenesteeiermøte• Interessenter	<ul style="list-style-type: none">• Skyforum: språk og kommunikasjon• Innretning 2030• Referansegruppe/interessentarbeid• Teknisk løsning («Digital»)
Gisle	<ul style="list-style-type: none">• ITT CIPS• ITT v2• Veiledningsarbeid• Kontrakter	<ul style="list-style-type: none">• CIPS-kontrakter• SaaS-kontrakter• Partners/resellers• Open source
Ingrid	<ul style="list-style-type: none">• ITT CIPS• Forhandlinger	<ul style="list-style-type: none">• Veiledningsarbeid• CIPS 2.0• Tildeling!
David	<ul style="list-style-type: none">• Sertifisering• Behovsanalyse• RFI• Strategi for FinOps	<ul style="list-style-type: none">• Lansering/utprøving• 2 RFIs• ITT FinOps/Rammeverk• Veiledningsarbeid/landingside
David	<ul style="list-style-type: none">• Strategi RAG AI• RFI RAG-AI	<ul style="list-style-type: none">• Landingside• ITT RAG-AI (?)
Kristina	<ul style="list-style-type: none">• CRS kick-off/forvaltning• Veiledningsarbeid• 9 RFIs/	<ul style="list-style-type: none">• ITT SAT/3PMT• Fase 2a/2025• Veiledningsarbeid• Kunngjøring x 2
Helene	<ul style="list-style-type: none">• Markedsanalyse• Behovsanalyse• Strategi Cloud R&A	<ul style="list-style-type: none">• Markedsdialog• ITT• Kunngjøring
Charlotte	<ul style="list-style-type: none">• Funksjoner• Strategi• Plan for arbeidet	<ul style="list-style-type: none">• Behovsvurdering• Effektanalyse• Plan 19. november 2024• Retning avklart: enkel bestillings-løsning

MPS | FORMÅL OG RETNING

- Mål: Norge skal bli verdens mest digitaliserte land (“Fremtidens digitale Norge”)
- MPS 1: MPS skal tilrettelegge for at Norge lykkes med skyreisen som et ledende land innen digitalisering
- MPS 2: MPS skal være den sentrale aktøren for sikre og kostnadseffektive skytjenester i det offentlige Norge og tilrettelegge for brorparten av alle skytjenester i norsk offentlig sektor

Fleksibilitet

Kontrakter

Finans

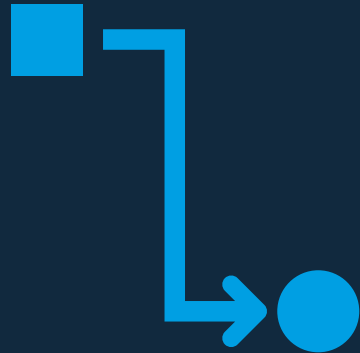
Klima

**Cybersec
GDPR**

Avrop

#MPS | SAMFUNNSEFFEKTER

- Digital transformasjon i offentlig sektor
- Besparelser – avgjørende for fortsatt digitalisering
- Effektivitet og datadeling
- Informasjonssikkerhet og personvern (CSRA)
- Leverandørstyring (“Big Tech”)
- SaaS-prismodeller
- Transaksjonskostnader

#MPS | → 2024

- Utfordringsbildet
 - Stor og ulik gruppe virksomheter
 - Språk og kommunikasjon: 6. februar'25
 - Teknisk løsning (“MPS Digital”): sommer'25
 - Massive endringer: behandles løpende
 - EU-regulering og risiko for raske endringer
 - Markedet – ekstremt tempo

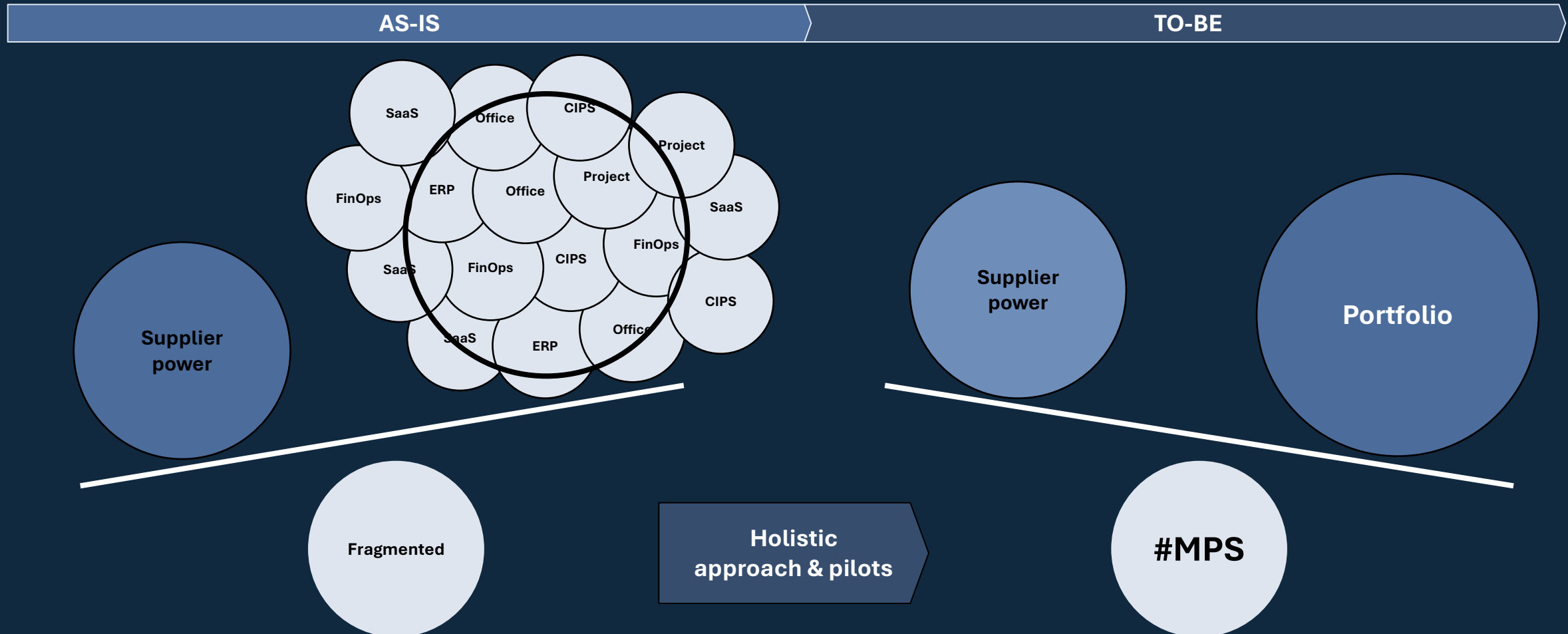
MPS | TOP 20 FOR 2024

PILOTER/ OPPSTART 2024	CIPS/CRS	>100 FORHANDLINGS- MØTER	FORVALTNING CYBER-REG	KONTRAKT
CSRA	DPF/EU	>60 STYRINGS- MØTER	SKYFORUM >1.000 DELTAGERE	RAPPORT: 20 MRD
MEDIA	FOREDRAG	WEBSIDER KBU	FOREDRAGS- HOLDERE	PROGRAM- STYRING
INTER- NASJONALT	MARKEDS- ANALYSE	NESTE STEG	INTERN- REVISJON	KAPASITET

#MPS | STRATEGISK PORTEFØLJE

- CIPS
- CyberX
- FinOps
- RAG-AI
- Legal
- Digital
- Cloud R&A
- CPB

- Cybersec
- System integrasjon
- Vertikale skyer

Sentral styring og forvaltning («CoE»)

2030

- Kategoristyring
- Produkter & tjenester
- CIPS 2.0
- Data analyse

- Operasjoner
 - Finans
 - Cybersec
 - Videresalg
- Digital risiko
- Spesialisert SaaS
- Etablert aktør

#MPS | 2025

Digitalisering

#MPS

Kostnader

Investeringer

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- **MPS Juridisk**
- CIPS
- Pause
- FinOps
- Cloud R&A
- CyberX

MPS Juridisk

Gisle Elgsaas Vada, juridisk seniorrådgiver

MPS Juridisk | Nordisk samarbeid

- Målsetting: Bedre leveranser
- Essensielt med samarbeid
 - Globale leveranser og aktører
- Erfaringsutveksling
 - Regelverksforståelse
 - Prosess
 - Resultater
 - Krav

MPS Juridisk | Pågående arbeid

Open source lisensiering

- Forskjellige lisenser
- Lisens kan legge begrensninger på bruk
- Viktig å sjekke lisensvilkår før bruk
- Flere AI-modeller med open source lisens

Personvernkrav skytjenester

- Oppdatering av referansearkitektur med personvernkrav
- Kravene utformet generelt
 - Tilpasses til anskaffelse
 - Data som prosesseres
 - Teknisk løsning

MPS Juridisk | Pågående arbeid

Open source lisensiering

- Forskjellige lisenser
- Lisens kan legge begrensninger på bruk
- Viktig å sjekke lisensvilkår før løsning tas i bruk
- Flere AI-modeller med open source lisens

Personvernkrav skytjenester

- Oppdatering av referansearkitektur med personvernkrav
- Kravene utformet generelt
 - Tilpasses til anskaffelse
 - Data som prosesseres
 - Teknisk løsning

Datatilsynets rapport sandkasse

- Publisert rapport i sandkasseprosjekt for M365 Copilot i samarbeid med NTNU
- «Orden i eget hus»
- Flere forhold må vurderes før slik løsning kan tas i bruk
 - Personvernkonsekvenser (DPIA)
 - Bruk av løsning
 - Formål og behandlingsgrunnlag
 - Vurdering om overvåkning (f eks e-postforskriften)
 - Alternative (spissede) løsninger

<https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/sandkasse-for-kunstig-intelligens/ferdige-prosjekter-og-rapporter/ntnu-sluttrapport-copilot-med-personvernbriller-pa/>

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- **CIPS**
- Pause
- FinOps
- Cloud R&A
- CyberX

CIPS

Ingrid Sørensen, prosjektleder

CIPS | Status

Leveransemodell

Tidsplan

Hvordan ta i bruk avtalen

Neste steg

Tjenestemodell

	On-site	DCaaS	IaaS	PaaS	SaaS
Applikasjoner	Applikasjoner	Applikasjoner	Applikasjoner	Applikasjoner	Applikasjoner
Data	Data	Data	Data	Data	Data
Kjøretid	Kjøretid	Kjøretid	Kjøretid	Kjøretid	Kjøretid
Mellomvare	Mellomvare	Mellomvare	Mellomvare	Mellomvare	Mellomvare
Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem
Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering
Servere	Servere	Servere	Servere	Servere	Servere
Lagring	Lagring	Lagring	Lagring	Lagring	Lagring
Nettverk	Nettverk	Nettverk	Nettverk	Nettverk	Nettverk
Datasenter	Datasenter	Datasenter	Datasenter	Datasenter	Datasenter
			Styrt av leverandør	Styrer selv	

CIPS | Tidsplan

Tidsplan

Hvordan ta i bruk avtalen

Neste steg

CIPS | Bruk av avtalen

Tidsplan

Hvordan ta i bruk avtalen

Neste steg

- Avropsprosessen
 - Direkte
 - Skrivebord
 - Mini-konkurransen
- Veiledninger
- Virksomheten er data-eier

CIPS | Neste steg

Tidsplan

Hvordan ta i bruk avtalen

Neste steg

- Bygge videre på porteføljen
- Strategiarbeid for kategoriområder
- Veiledninger
 - CIPS
 - Hvordan bruke skytjenester
 - ++

Spørsmål

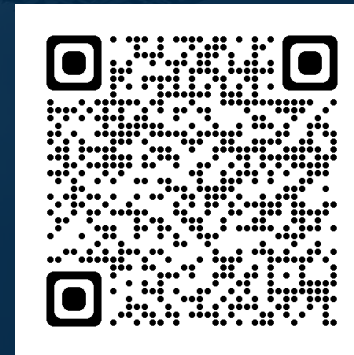

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- CIPS
- **Pause**
- FinOps
- Cloud R&A
- CyberX

Pause (10 min)

Følg MPS på LinkedIn →

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- CIPS
- Pause
- **FinOps**
- Cloud R&A
- CyberX

FinOps

David Behrens, prosjektleder

FinOps | Utpøringsprosjekt

- 8 deltakere
- Justering av planen nødvendig
- Konklusjon:
 - Anskaffelse av tredjeparts verktøy settes på vent
 - Rammeverk og veiledning prioriteres høyere
 - Virksomhetsrettede aktiviteter prioriteres høyere

FinOps | Status rammeverk

- Innholdet er ferdig
- Landingsside for FinOps
- Publiseres på markedsplassen.anskaffelser.no
- Lansering på neste skyforum
- Lykkes med å gjøre rammeverket praktisk

FinOps | Innhold rammeverk

Innføring

- Modenhetsanalyse
- Organisering
 - Forankring
 - FinOps team og nærliggende roller
- Aktiviteter

Oppsett, struktur, vedlikehold

- Tagging
- Budsjetter & varslinger
- Avviksvarsling
- Dashboard for kostnader & bærekraft

Optimalisering

- Optimalisering av IaaS
- Optimalisering av PaaS
- Optimalisering av SaaS

Forvaltning av FinOps

- Analyser av sky-forbruk og konsum
- Regelmessig gjennomgang av optimaliseringstiltak
- Ansvarliggjøring av sky-kostnadene
- Kostnadsrapporter
- Incentiver, opplæring, kurs og sertifiseringer
- Verktøy

FinOps | Innhold rammeverk

- Oversikt og beskrivelse av anbefalte tiltak
- Beskrivelse av beste praksis
- Aktiviteter og ansvarsmodeller (HUKI)
- Vedlegg og lenker

AI | Veien videre

- Retrieval-Augmented generation (RAG)
- Gjennomført RFI - møter med 15 leverandører
- Landingsside for RAG AI
- Adressere opphavsrett og personvern (spisset løsning)
- Hovedfokus på open source (Byggeklosser)
- Leverandøroversikt (LLM, Plattform)

FinOps/AI | Kontaktinformasjon

David Behrens

415 46 531

David.behrens@dfo.no

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- CIPS
- Pause
- FinOps
- **Cloud R&A**
- CyberX

Cloud Research & Advisory

Helene Stunes, prosjektleder

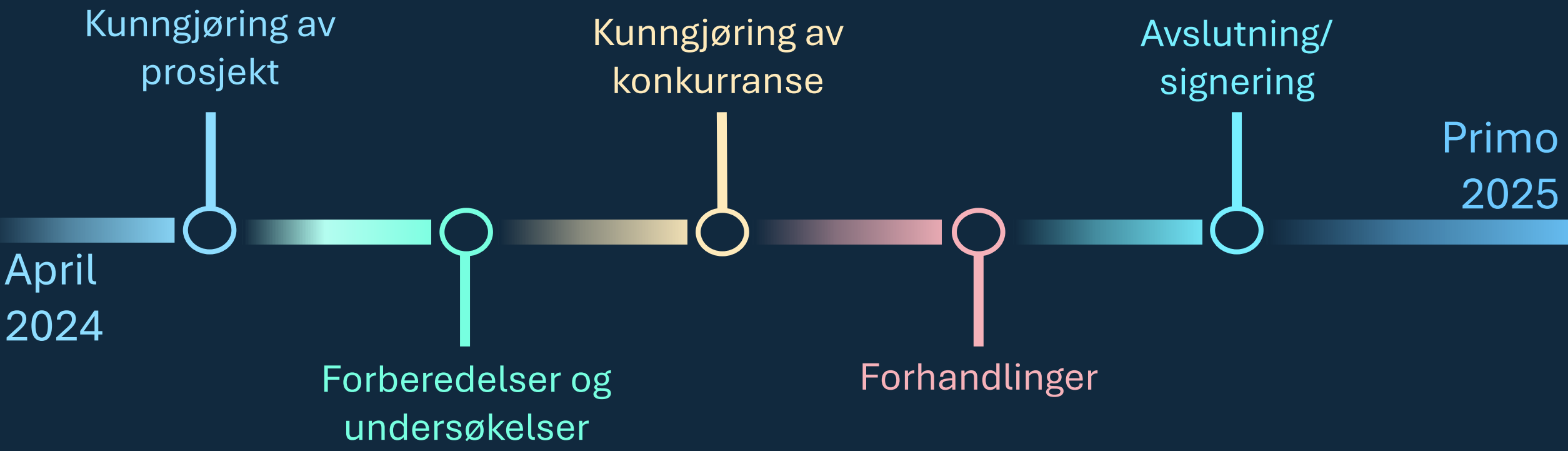

Cloud R&A

- Kompetanseheving, ekspertbistand og informasjonstilgang
 - Artikkeldatabase/forskningsmateriell
 - Tilgang på analytikere/rådgivere
 - Konferanser/arrangementer

Cloud R&A | Prosjektstatus

prosjekt

konkurranse

signering

Primo
2025

April
2024

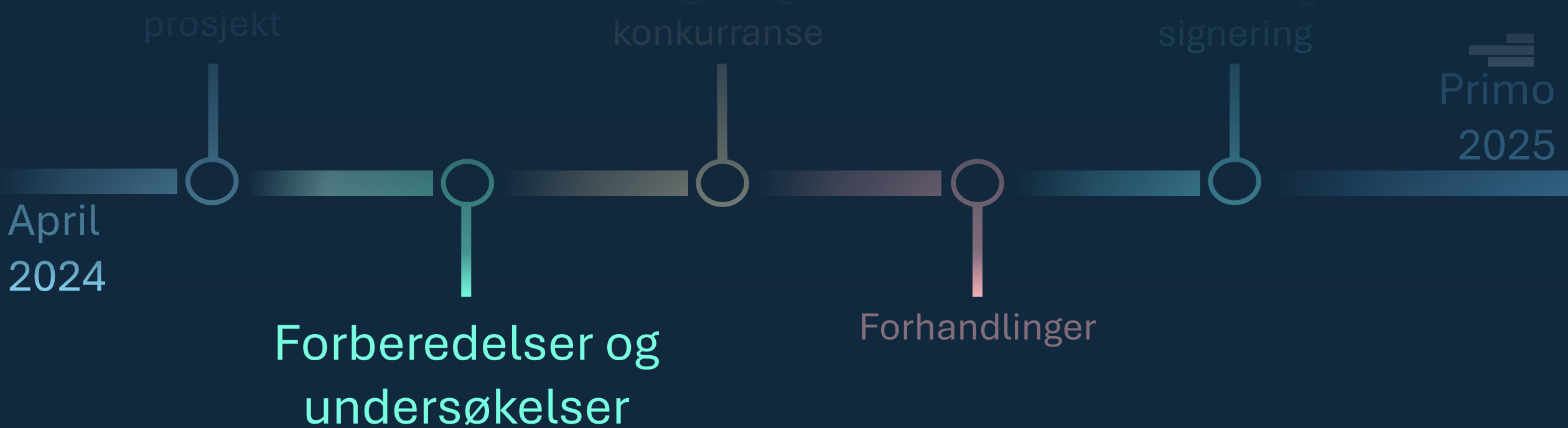
Forberedelser og
undersøkelser

Forhandlinger

- Behovet er tilstede
- Leverandørene er interesserte

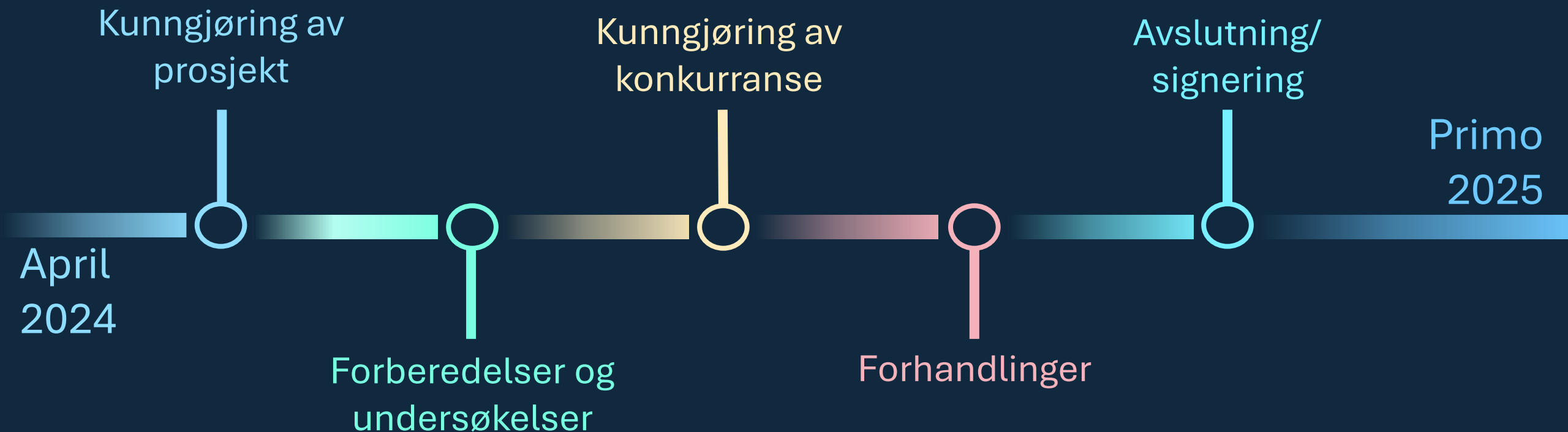
- Analysere svar fra behovsundersøkelse
- Sette opp utkast til avtaledokumenter
- Dialog med ekspertgruppe

- Behovet er tilstede
- Leverandørene er interesserte

- ✓ Analysere svar fra behovsundersøkelse
- ✓ Sette opp utkast til avtaledokumenter
- ✓ Dialog med ekspertgruppe
- ✓ Tilslutning/fravalg

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

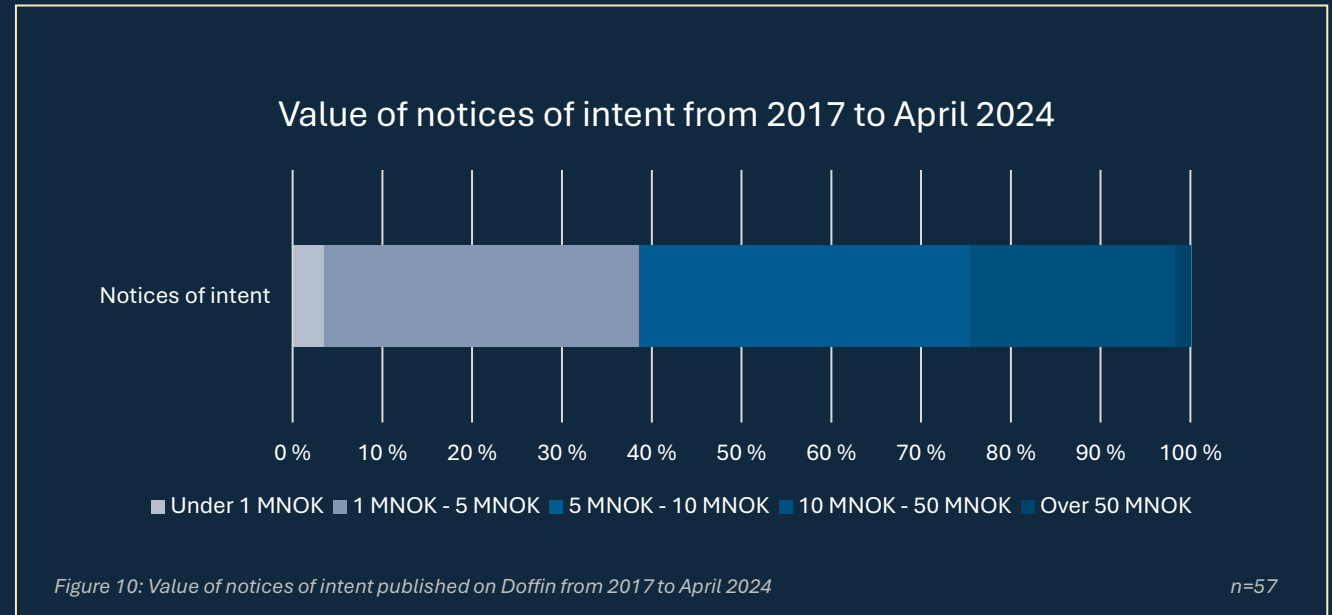
April

#mps

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

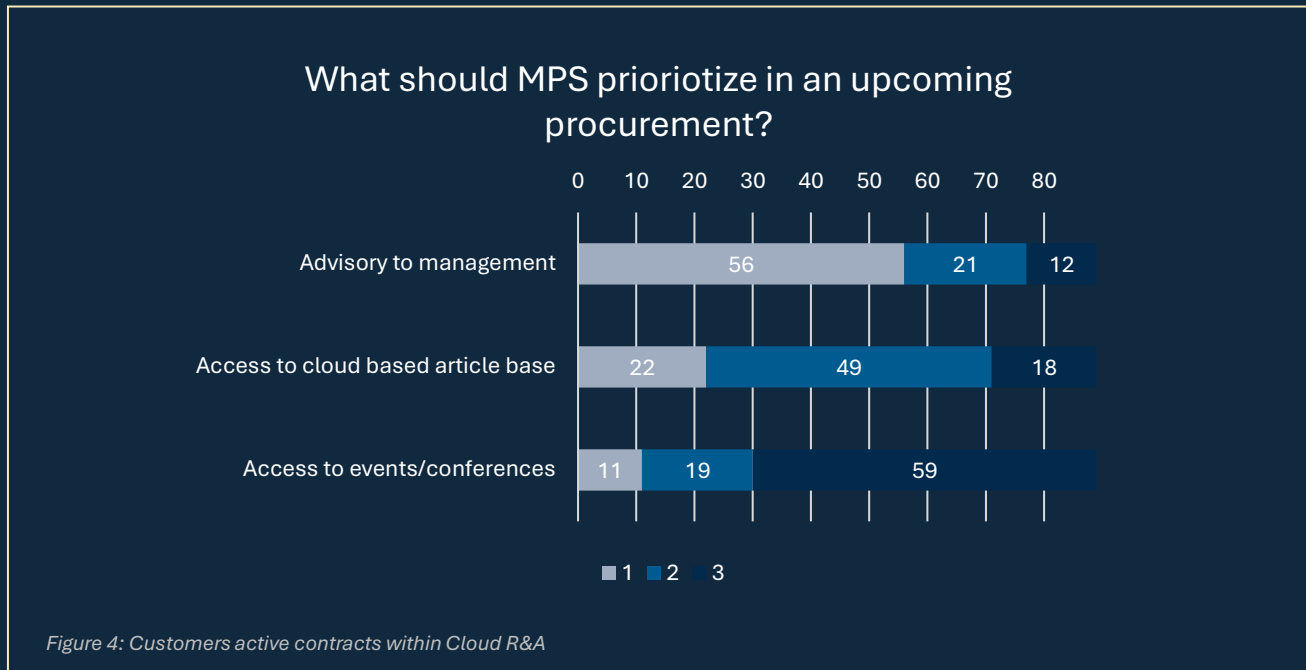
April

#mps

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

April

#mps

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

- *Cloud transformation*
- *Change management*
- *Cloud migration and deployment*
- *Digitalization*
- *Cloud infrastructure*
- *Cloud virtualizations*
- *Cloud platforms*
- *Hybrid cloud*
- *Cloud operation*
- *Artificial intelligence / Machine learning*
- *SaaS in general*
- *SaaS ERP*
- *Cloud cost optimization / FinOps*
- *Cloud cyber security*
- *Cloud GDPR*
- *Cloud procurement*

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

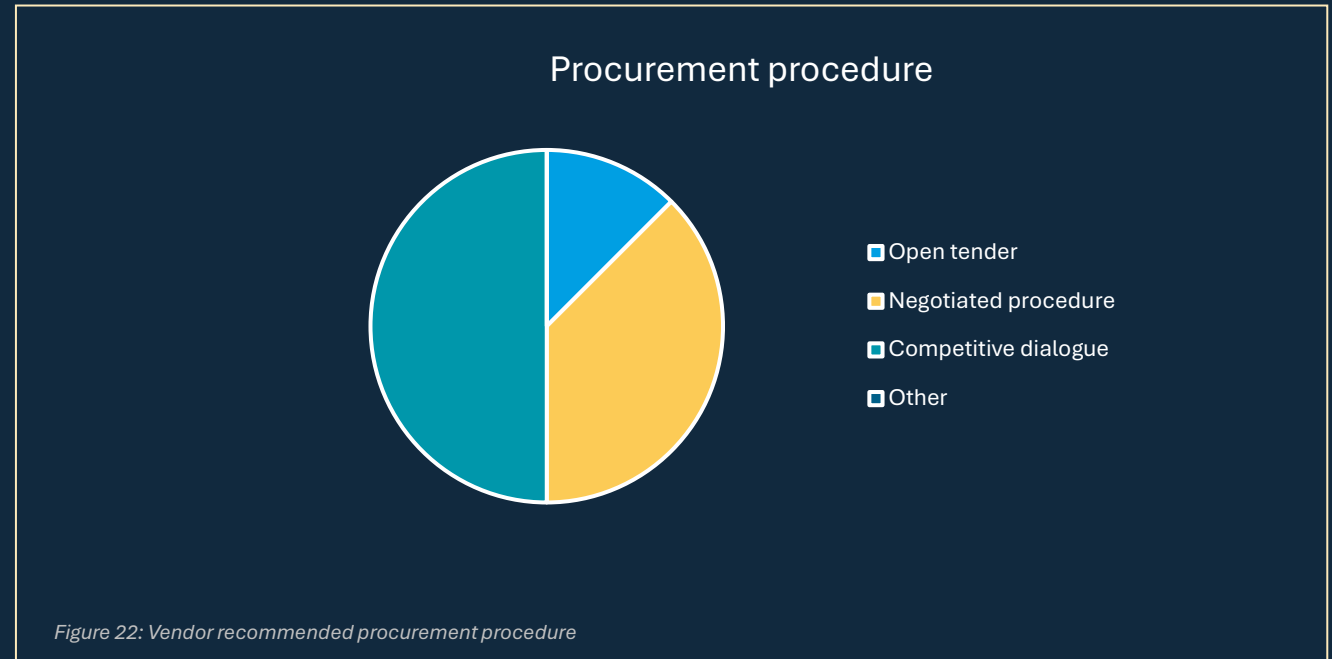
April

#mps

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

April

#mps

Funn fra undersøkelser

- Behov fra kundesiden
- 3 kategorier
- Alle ønskede tjenesteområder kan dekkes
- Proaktiv prosess

- Flerårlig kontrakt
- Flere leverandører
- Frivillig og ikke-eksklusiv

Kunngjøring av
prosjekt

Kunngjøring av
konkurranse

Avslutning/
signering

Primo
2025

April

#mps

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- MPS Juridisk
- CIPS
- Pause
- FinOps
- Cloud R&A
- **CyberX**

CyberX

Kristina Nikolajeva, prosjektleder

Pilot | Security Training & Awareness

Et pilotprosjekt som utforsket nytteverdien av en nettbasert tjeneste for bevisstgjøring og opplæring innen cybersikkerhet og personvern for ansatte og ledere innen offentlig forvaltning.

Ny rammeavtale – Security training and awareness | Formål

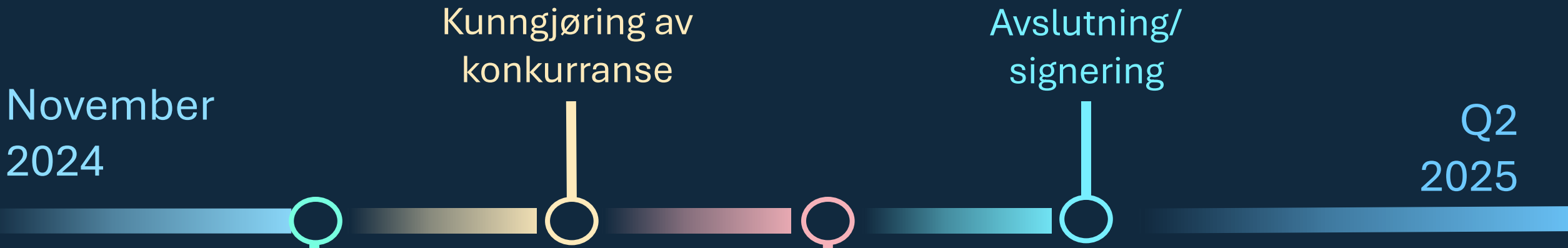
- Rammeavtale for levering av opplæring- og bevisstgjøringstjenester
 - Bidra til å bygge og styrke kompetansen innen informasjonssikkerhet og personvern i offentlig sektor
 - Gi virksomheten tilgang til opplærings- og bevisstgjøringsløsninger som kan tilpasses deres spesifikke behov
 - Støtte kompetanseutvikling og økt bevissthet og bedre risikohåndtering blant ansatte og ledere på tvers av sektoren
-
- Rammeavtale med flere leverandører
 - Varighet 3 år
 - En frivillig og ikke-eksklusiv avtale

Security training and awareness | Veien videre

November
2024

Q2
2025

Forberedelser

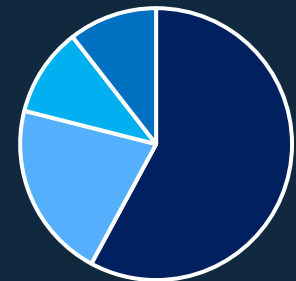
Kunngjøring av
konkurranse

Konkurranse med
forhandling

Avslutning/
signering

Fravalg og
Tilslutning

Foretrukket anskaffelsesprosedyre

- Negotiated procedure
- Open tender procedure
- Competitive dialogue
- N/A

Pilot | Third Party Privacy Compliance Management

Et pilotprosjekt som utforsket nytteverdien av en tjeneste for personvern i leverandørkjeden i offentlige virksomheter.

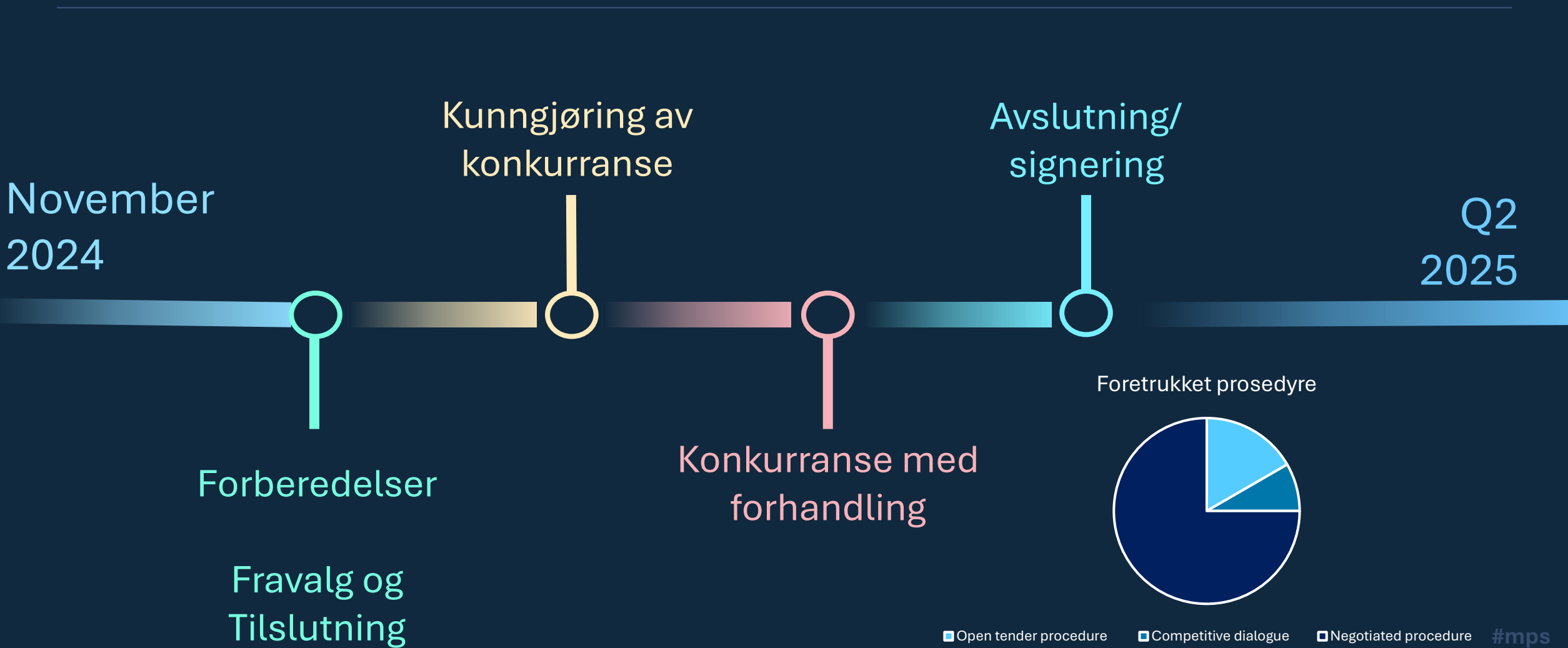

Ny rammeavtale – Third party privacy compliance management | Formål

- Rammeavtale for levering av en digital løsning for å håndtere personvernrisikoer knyttet til tredjepartsleverandører i offentlig sektor
 - Bidra til å forbedre etterlevelsen av personvernlovgivningen, samt effektivisere oppfølging av leverandører i tråd med GRPR og nasjonale forskrifter
-
- Rammeavtale med flere leverandører
 - Varighet 3 år
 - En frivillig og ikke-eksklusiv avtale

Third party privacy compliance management | Veien videre

Avtale | Cyber Risk Score

Status - Implementering

Hva kan tjenesten brukes til?

Hvordan ta i bruk avtalen?

Avtale | Cyber Risk Score

Status - Implementering

Hva kan tjenesten brukes til?

Hvordan ta i bruk avtalen?

- **Prøveperiode: 3 måneder**
- Markedsføring og deltakelse:
 - Anskaffelsekonferanse, Attack-konferanse, Innkjøpsforum
 - Utsendelse av informasjon i samarbeid med leverandøren
 - E-post: NO-FM Cyber Risk Score (crs@kpmg.no)
 - Oppfølging per telefon
- Individuelle møter
- Kurs (KPMG)

Avtale | Cyber Risk Score

Status - Implementering

Hva kan tjenesten brukes til?

Hvordan ta i bruk avtalen?

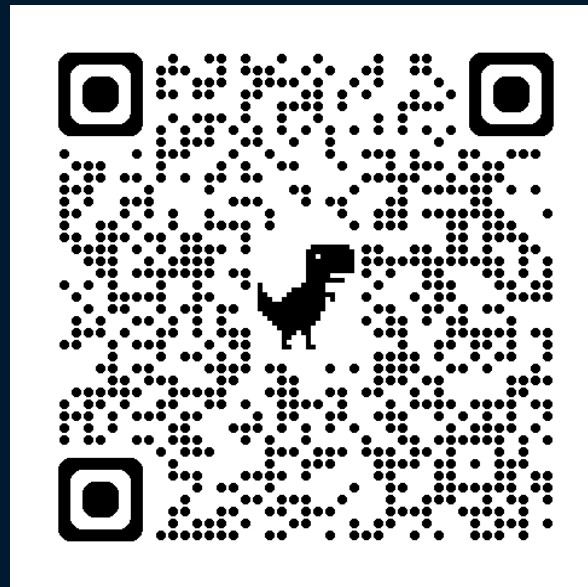
- Nasjonal situasjonsforståelse
- Virksomhetsstyring
- Operasjonell bruk

Avtale | Cyber Risk Score

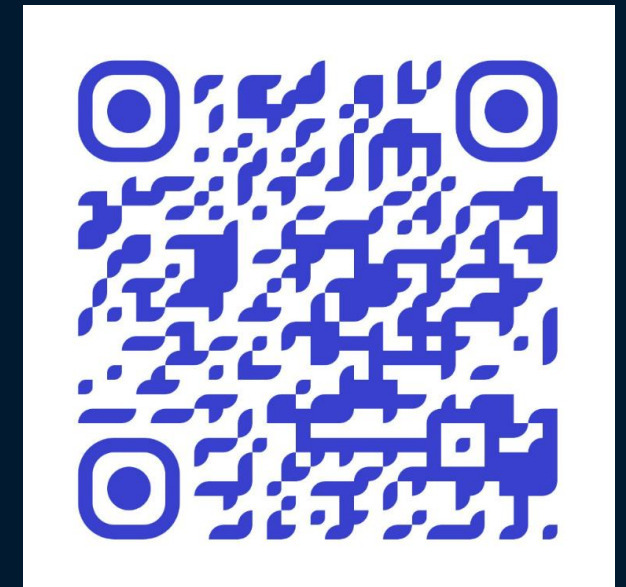
Status - Implementering

Hva kan tjenesten brukes til?

Hvordan ta i bruk avtalen?

Les mer om avtalen

Scan QR-koden og meld din interesse så mottar du en gratis oversikt over tilstanden til din virksomhet innen 14-dager.

Ønsker du å teste ut tjenesten eller trenger du mer informasjon?

crs@kpmg.no

Spørsmål

Neste Skyforum

06. februar 2025

Kontaktinformasjon

Tema	Navn	E-post
MPS Juridisk	Gisle Elgsaas Vada	gisle.elgsaasvada@dfo.no
CIPS	Ingrid Elisabeth Sørensen	ingridelisabeth.soerensen@dfo.no
FinOps	David Behrens	david.behrens@dfo.no
Cloud R&A	Helene Stunes	helene.stunes@dfo.no
CyberX	Kristina Nikolajeva	kristina.nikolajeva@dfo.no

#mps | Thank you!

markedsplassen.anskaffelser.no